

Prawo o małżeństwie z 1836

DzPKP, t. XVIII, s. 57- 297.

Rozdział I. O małżeństwie pomiędzy osobnikami wyznającymi religię rzymsko — katolicką

Prawidła ogólne

Art. 1. Małżeństwo zawarte między osobami wyznającymi religię rzymsko — katolicką stanowi związek kończący się jedynie ze śmiercią jednego z małżonków.

Art. 2. Małżeństwo może być zawarte tylko w obecności kościoła, podług przepisów i z dopełnieniem uroczystości religijnych.

Art. 3. Aby małżeństwo było prawnie zawarte potrzeba:

1. ażeby zachowane były warunki istotne dla zawarcia onego wymagane,
2. ażeby nie zachodziły przeszkody zawarcia małżeńskich związków niedopuszczające,
3. ażeby spełnione zostały uroczystości ustawami kościoła nakazane.

Zawarcie nieprawne małżeństwa pociąga za sobą w niektórych przypadkach nieważność onego; w innych zaś, nie naruszając związku małżeńskiego, ściąga tylko na osoby w zawarciu onego udział mający kary niniejszym prawem wskazane. Przypadki nieważności objęte są prawem kanonicznym i na zasadzie tegoż prawa w prawie niniejszym wymienione.

Art. 4. Rozpoznanie spraw o nieważności małżeństwa należy do zwierzchności duchownej.
(...)

Oddział II. O przeszkodach nie dopuszczających zawarcie małżeństwa

Art. 23. Stanowią przeszkody niedopuszczające zawarcie związku małżeńskiego, a nawet po zawarciu małżeństwa unieważniające:

1. różność religii,
2. wielożeństwo,
3. śluby zakonne i wyższe święcenia,
4. przestępstwo,
5. pokrewieństwo i powinowactwo,
6. przystojność publiczna.

Art. 24. Różność religii stanowi przeszkodę do zawarcia małżeństwa pomiędzy osobami wyznającymi religię rzymsko — katolicką i osobami nienależącymi do żadnego z wyznań chrześcijańskich.
(...)

Art. 28. Cudzołóstwo połączone z morderstwem jednego z małżonków stanowi przeszkodę do małżeństwa między osobą, która się cudzołóstwa dopuściła i jej współsprawcą; takąż przeszkodę stanowi cudzołóstwo, połączone z przyrzeczeniem pobrania się, na przypadek śmierci niewinnego małżonka.
(...)

Art. 33. Pokrewieństwo duchowne stanowi przeszkodę zawarcia małżeństwa:

1. pomiędzy osoba dającą chrzest z jednej strony, a osobą chrzest przyjmującą i jej rodzicami, z drugiej strony,
2. pomiędzy osoba chrzest przyjmującą lub bierzmowaną i jej rodzicami, z jednej strony, a ojcem i matką chrzestną lub osobami do bierzmowania podającymi z drugiej strony. [...]

Oddział III. O uroczystościach małżeńskich

Art. 41. Osoby, które pragną wstąpić w związek małżeński, powinny uwiadomić o zamiarze swym proboszcza parafii, w której są zamieszkałe. Obowiązkiem jest proboszcza przekonać się poprzednio o wzajemnym stron zezwoleniu, a następnie ogłosić, w trzech po sobie idących niedzielach, w kościele, z ambony, zapowiedzi o zamierzonym związku małżeńskim. (...)

Art. 58. Po dopełnionym obrzędzie religijnym, proboszcz utrzymujący księgę aktów stanu cywilnego spisze w przytomności dwóch świadków akt cywilny obejmujący w sobie:

1. imiona, nazwiska, powołanie, miejsce urodzenia, zamieszkania i wiek małżonków,
2. imiona, nazwiska, powołanie i zamieszkanie ojców ich i matek,

3. pozwolenie rodziców, opieki i zwierzchności wojskowej w przypadkach, w których prawo tego wymaga,

4. wymienienie dnia i miejsca, w którym nastąpiły zapowiedzi lub, jeżeliby nie było zapowiedzi, wymienienie zwierzchności, która uwolniła od ich ogłoszenia, tudzież datę dyspensy,

5. w przypadku zawierania małżeństwa przez osobę, która była w poprzednich związkach małżeńskich, wzmiankę o czasie, w którym pierwsze małżeństwo ustało lub unieważnione zostało,

6. oświadczenie małżonków, czy zawarli lub nie, umowę przedślubną; a w pierwszym przypadku, wymienienie miejsca i daty jej zawarcia oraz rejenta, przed którym zawartą została,

7. imiona, nazwiska, powołanie, wiek i zamieszkanie świadków, jeżeli są krewnymi lub powinowatymi małżonków; wymienienie z której strony i w jaki stopniu,

8. oświadczenie duchownego i świadków, iż małżeństwo religijne zawartym zostało. (...)

Oddział IV. O ustaniu i rozwiązaniu małżeństwa, i ustaniu pożycia małżeńskiego

Art. 62. Pożycie małżeńskie ustaje w skutek rozłączenia co do stołu i łoża. Rozłączenie co do stołu i łoża może być wyrzeczone przez zwierzchność duchowną na żądanie jednego z małżonków:

1. z powodu cudzołóstwa,

2. z powodu ciężkich obelg doznanych od współmałżonka,

3. w razie, gdy jeden ze współmałżonków dopuszcza się zbrodni lub występków, lub znagła drugiego do popełnienia onych. (...)

Oddział II. O przeszkodach do zawarcia małżeństwa

Art. 100. Nie mogą zawierać związków małżeńskich:

1. szaleni i wariaci,

2. osoby, których poprzednie małżeństwo nie jest rozwiązane,

3. osoby, które już trzykrotnie w nich zostawały,

4. osoby, które doszły lat 80 wieku.

Również nie wolno jest zawierać małżeństwa z osobami nie należącymi do żadnego z wyznań chrześcijańskich. (...)

Rozdział VI. O małżeństwie osób wyznających różne religie

Art. 192. Obrzęd ślubu religijnego osób. z których jedna wyznaje religię rzymsko — katolicką, a druga religię ewangelicką, powinien być dopełniony przez duchownego wyznania, do którego należy narzeczona.

Art. 193. Wolno jest jednak stronom żądać pobłogosławienia zawartego małżeństwa i przez duchownego wyznania, do którego należy przyszły małżonek.

Art. 195. Synowie spłodzeni w tych małżeństwach wychowani być winni w religii ojców, a córki w religii matek, jeżeli się inaczej przed ślubem nie umówili.

Art. 196. Sąd duchowny tego wyznania, którego jest kapłan dający ślub, będzie właściwym do rozpoznawania ważności związku małżeńskiego. Wyrok jego będzie obowiązywał obydwie strony, jednakże strona rzymsko — katolicka, której małżeństwo unieważnionym zostało przez konsystorzys ewangelickie nie będzie mogło w żadnym przypadku w nowe wchodzić związki małżeńskie, póki poprzednie jej związki przez zwierzchność duchowną katolicką unieważnione nie będą i póki nie upłynie przeciąg czasu art. 69 i 70 zakreślony.

Art.197. Jeżeli ślub był dany przez duchownego jednego i drugiego wyznania, zwierzchność duchowna rzymsko - katolicka będzie jedynie właściwą do rozpoznania w ważności związku zawartego małżeństwa; żadna strona nie będzie mocną w takim przypadku poszukiwać rozwodu. (...) [1]

Przypisy:

[1] za: *Historia państwa i prawa Polski - źródła* - wyb. F. Połomski, P. Jurek, Wrocław 1997, s. 266-269

(Publikacja: 23-07-2002 Ostatnia zmiana: 08-11-2003)

Oryginał.. (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1381>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz
Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.
Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl